

Literatuur:

De BRD achterna

Op weg naar het einde, DDR 1976-1989

De literaire ontwikkelingen die de BRD had doorgemaakt, waaiden over naar het Oosten. Ook hier schreef een groeiend aantal belangengroeperingen zijn eigen literatuur. Net als in West-Duitsland werd er steeds vaker teruggegrepen op het verleden, ook op mythes en legendes.

De DDR-literatuur was bezig met een inhaalrace ten opzichte van de BRD. Er kwam geleidelijk steeds meer aandacht voor onderwerpen als vrouwenemancipatie, verwerking van de oorlogsschuld en economische problemen. Verder was net als in het Westen veel aandacht voor privé-onderwerpen en alledaagse situaties.

Steeds meer mensen trokken zich terug uit het openbare leven. In de literatuur maakten thema's als arbeid en productie plaats voor het persoonlijke leven met vrienden en familie. Een voorbeeld van deze stroming is de roman 'Der fremde Freund' (1982) van Christoph Hein. De ik-figuur in de roman voelt zich vervreemd en heeft zich afgesloten van haar gevoel. Ze blijkt bang te zijn door verdriet te worden verteerd.

De Oostenrijkse Maxie Wander pakte de beschrijving van het alledaagse leven heel anders aan. De schrijfster was in 1958 om ideologische redenen naar de DDR verhuisd. In open en levendige interviews met DDR-vrouwen legde zij een tot dan toe ongeziene kant van de maatschappij bloot. Haar boek 'Guten Morgen, du Schöne - Protokolle nach Tonband' (1977) was erg succesvol.

In zowel proza als drama werd opvallend veel gebruik gemaakt van historische verhalen en mythes. Nu de huidige socialistische heilstaat zo weerbarstig bleek te zijn, zocht men herkenning en troost in de geschiedenis. Bovendien was het makkelijker om via een historisch of mythologisch verhaal kritiek te ventileren. Zo wilde Irmtraud Morgner met haar bewerkingen van sprookjes en legendes laten zien dat er ook alternatieven waren voor het door de Partij gecontroleerde leven hier en nu.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/naslagwerk/489/de-brd-achterna>